
INSCENACE ŠTĚSTÍ

Divadlo Paměti národa připravilo šestou edici pravidelného divadelního cyklu Paměť jsme my, jedná se o unikátní divadelní inscenaci založenou na osobních příbězích přeživších holocaustu. Letošní pražská inscenace vznikla ve spolupráci s Národní galerií Praha a Katedrou výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy. Studenti pod vedením multimediálního umělce a pedagoga MgA. Jana Pfeiffera vizuálně zpracovali konkrétní osobní příběhy pamětníků, kteří přežili nacistickou perzekuci židovského obyvatelstva v Praze. Objekt Národní galerie, kde byla inscenace uvedena 27. a 28. 1. 2024, přímo souvisí s památkou na tyto události. Nacisté totiž využívali bezprostřední okolí Veletržního paláce jako shromaždiště svých pražských obětí těsně před deportacemi do koncentračních táborů. Na přípravě divadelní inscenace "Štěstí" se podílely i studentky a studenti Klára Adamcová, Antonie Brůhová, Barbora Bubeníková, Klára Dunovská, Eva Fialová, Ivanka Galambová, Anna Gorbušinová, Anna Gotvaldová, Kateřina Herbrychová, Aneta Kolínková, Kateřina Koudelová, Kateřina Ritterová, Adéla Stryžaková, Erika Šibravová, Filip Šnajdar, Laura Martina Švecová. Inscenace vznikla v režii Tamary Pomoriški, umělecké vedoucí Divadla Paměti národa. Na propojení výtvarného a scénického umění se podílela choreografka a tanečnice Nela Štarková a herečka Viktória Pejková. Materiály pro scénografii dodalo Art re use. Inscenaci zdokumentoval fotograf Tomáš Cindr.

<https://divadlo.pametnaroda.cz> <https://www.pametnaroda.cz/cs> <https://www.postbellum.cz> <https://www.artreuse.cz>

Ohlasy v médiích: ČT - Události 27.1.2024, „Divadlo Paměti národa – inscenace Štěstí“ - reportáž z generálky zde: <https://www.ceskatelevize.cz/porady/1097181328-udalosti/224411000100127/cast/1024137/>

ČT - Studio 6 27.1.2024, „Divadlo Paměti národa – inscenace Štěstí“ - reportáž z generálky: [ČT Studio 6 27012024 Divadlo PN v čase 19 35.mp4](#) ČRo Plus a Radiožurnál - v průběhu celého dne (Ranní, Polední, Večerní vysílání, Hlavní zprávy, ale taky v regionech) 27.1.2024, „Divadlo Paměti národa – inscenace Štěstí“ - reportáž z generálky: [ČRo 27012024 Divadlo PN Štěstí v čase 7 08.mp4](#) Metro 24.1.2024, „V cyklu Paměť jsme my zarezonuje hra Štěstí“ - předpremiérový článek o inscenaci z deníku Metro

článek v příloze [i-divadlo.cz](https://www.i-divadlo.cz)

16.1.2024, „Štěstí“ – nová edice cyklu „Paměť jsme my“ Divadla Paměti národa

článek zde: <https://www.i-divadlo.cz/zpravy/stesti-nova-edice-cyklu-pamet-jsme-my-divadla-pameti-naroda>

Noviny Prahy 121/2024, „Dcera odbojáře popraveného nacisty, celoživotní milovník skautingu a válečná uprchlice z Ukrajiny – silné příběhy očima žáků z Prahy 12“ - reportáž ze slavnostní prezentace PNS v Praze 12

DCERA ODBOJÁŘE POPRAVENÉHO NACISTY, CELOŽIVOTNÍ MILOVNÍK SKAUTINGU A VÁLEČNÁ UPRCHLICE Z UKRAJINY – SILNÉ PŘÍBĚHY OČIMA ŽÁKŮ Z PRAHY 12

Již šestý ročník Příběhů našich sousedů v Praze 12 jsme zakončili slavnostní závěrečnou prezentací v krásném obřadním sále radnice MČ Prahy 12. Konala se ve čtvrtek 23. 11. 2023, letos opět v komornější a nesoutěžní variantě. Zájem škol v Praze 12 je velký a týmy, které se mohou účastnit, si toho velmi váží. Tomu odpovídala i báječná atmosféra v sále.

Pět žákovských dokumentaristických týmů ze čtyř základních škol vytvořilo čtyři rozhlasové reportáže a jednu videoreportáž a představitel zaplněnému sálu pět pamětnických příběhů.

Žáci zachytili vzpomínky Jaromíra Holase, celoživotního vyznače skautingu, který od normalizace do revoluce v roce 1989 vedl skautský oddíl ilegálně, a Jaromíra Kallisty, filmaře, který se výrazně podílel na formování programu Laterny magiky a spolu s Janem Švankmajerem založil v podstatě první soukromou filmovou a produkční společnost mimo struktury státního filmu v tehdejší Československu, Athanor. Jeden z týmů zpracoval silný příběh Jany Rejtharové,

dcery poručíka letectva v prvorepublikové armádě Josefa Žampacha, který působil jako jeden ze členů vedení Svazu letecké republiky Československé, významně se zapojil do domácího i zahraničního protinacistického odboje a v roce 1943 byl nacisty popraven.

Jako každý rok byli do projektu zapojeni pamětníci z řad cizinců – děti zpovídaly válečnou uprchlici Kristinu Oleinikovu, učitelku fyziky a matematiky, svobodnou matku čtyř dětí, která má za sebou už druhý útek z války, v roce 2014 kvůli ruské invazi na poloostrov Krym a ten strastiplnější po únorové ruské invazi na Ukrajinu. A dalším pamětníkem z řad cizinců byl Marwan Alsolaiman, který vyprávěl o rodném Damašku a životě v chudých poměrech, ale také o studiu na ČVUT v tehdejší ČSSR a svém současném životě v Praze 12.

V rámci slavnostního podvečera odborná porota ve složení historik Michal Šmíd, novinář Ladislav Dvořák a pedagožka Jarmila Steklá posoudila zpracovaná díla žáků i jejich prezentace před publikem a poskytla jim zpětnou vazbu.

Na prezentaci se sešli zapojení žáci, učitelé, ředitelé škol, pamětníci, zástupci MČ Prahy 12, zástupci Post Bellum a hosté z řad veřejnosti a slavnostním podvečerec všechny provedl moderátor Roman Elner. Bylo nám ctí, že se prezentace zúčastnil také starosta MČ Prahy 12 Vojtěch Kos a radní pro školství a integraci cizinců MČ Praha 12 Petr Prchal. K hostům promluvila také vedoucí projektu Příběhy našich sousedů Veronika Stehliková a vedoucí vzdělávání Paměti národa Dominika Kopčiková. Všichni účastníci dostali hodnotné dárky od dlouholetého partnera projektu HP Inc.

✉ Michaela Szkála, Post Bellum
Foto: Ondřej Staněk

VŠECHNY PŘÍBĚHY

Příběhy všech pěti pamětníků pro vás postupně budeme zveřejňovat na stránkách Novin Prahy 12.

Všechny příběhy a reportáže naleznete zde:

Reportáž Českého rozhlasu z prezentace zde:

••• Post Bellum

praha12

Projekt je realizován s finanční podporou hlavního města Prahy.

Reportér1/2024, „Proč nemůžu ven a kde jsou rodiče?!“ - pamětnice Doris Bartoníčková + infobox o letošní inscenaci „Paměť jsme my“

Řízení školy

1/2024 "**Přijímačky na Gymnázium Paměti národa: povinné testy nejsou vše, snažíme se o individuální přístup**" -
inspirativní článek Májy Benešové a Evy Markové o přijímačkách na našem gymnáziu

Přijímačky na Gymnázium Paměti národa: povinné testy nejsou vše, snažíme se o individuální přístup

MAGDALÉNA BENEŠOVÁ, EVA MARKOVÁ

Téma přijímacích zkoušek na střední školy posledních několik měsíců neopouští veřejný prostor. Mluvíme o jednotné přijímací zkoušce a její (ne)smysluplnosti, o obrovském převisu uchazečů na čtyřleté obory ze silných ročníků, elektronické přihlášce na přijímačky (která snad bude – a snad bude fungovat), o dopadech stávajícího systému na duševní pohodu, wellbeing a budoucnost současných devátáků. Situace je obrovsky stresující pro všechny, podmínky jsou nepředvídatelné. Věřím, že mnohé střední školy přemýšlí, jak tuto zátěž pro své uchazeče aspoň trochu zmírnit. V článku nastíníme, jak o přijímačkách přemýšlíme v naší střední škole, Gymnáziu Paměti národa (GPN).

Zákonné podmínky, které jsou pro přijímací řízení nastaveny, nejsou pro školu našeho typu ideální, při větší autonomii v rozhodování, jak celý proces nastavit, bychom se vydali jinou cestou, než je šedesátiprocentní váha jednotné přijímací zkoušky. Nicméně v mantinelech, které máme, se snažíme přizpůsobit přijímací řízení tomu, aby co nejlépe odrazilo nastavení, hodnoty a vizi naší školy.

Součástí školní části přijímací zkoušky na GPN je ústní pohovor, talenty a vyjadřovací dovednosti uchazečů a uchazeček zjišťujeme formou písemného projevu a naší vlastní kreativní disciplíny. Body dáváme také za tzv. důkazy o motivaci: zajímá nás, nakolik jsou uchazeči o naši školu aktivní ve svém

studijním i mimoškolním životě. Nejméně bodů udělujeme za známky na vysvědčení, protože vysvědčení z různých škol nemají srovnatelnou vypovídající hodnotu.

Jednou z profilových oblastí, na kterou se naše škola zaměřuje, je pisatelská gramotnost a vyjadřovací schopnosti našich studentů. Ověřujeme jak schopnost vyjadřovat své myšlenky písmem, tak i způsob, který je budoucím studentům a studentkám vlastní. V kreativní disciplíně tak volnou formou (video, audio, text, různé další způsoby uměleckého vyjádření) představují sebe, své zájmy, silné a slabé stránky. Ústní pohovor pak tyto věci dává do kontextu a testuje i další z profilových oblastí, kterými jsou např. historická gramotnost, zájem o svět a bezprostřední okolí uchazeče a také ústní vyjadřovací schopnosti. Podle zpětné vazby, kterou dostáváme, naši studenti a studentky oceňují právě to, že se mohou během přijímacího řízení „předvést“ v těch disciplínách, které jim vyhovují: někdo je silnější v mluvení, někdo v kreslení či hudební tvorbě, další zase v písemném projevu.

Naším úkolem je zajistit, aby školní přijímací zkouška byla co nejspravedlivější a transparentní a zároveň testovala to, co je pro naši školu důležité. Velkou pozornost proto věnujeme hodnocení školní části. Pro každou z disciplín si stanovujeme set kritérií, podle které ji hodnotíme; využíváme přitom intervalového hodnocení: každý interval je přesně popsán a odpovídá míře, s jakou uchazeč či uchazečka naplní zadaná kritéria. Hodnocení je opětně o důkazy, které lze v posuzovaných výstupech nalézt. To je důležité nejen kvůli možnému přezkumu výsledků přijímacího řízení, ale především pro zajištění objektivitu a korektnosti přijímací zkoušky. Tento postup klade velké nároky na čas a kompetence hodnotitelů, ale věříme, že energie vložená do přijímacího řízení se nám vrátí v tom, jaký profil budou budoucí studenti našeho

Přijímačky na Gymnázium Paměti národa: povinné testy nejsou vše, snažíme se o individuální přístup

MAGDALÉNA BENEŠOVÁ, EVA MARKOVÁ

Téma přijímacích zkoušek na střední školy posledních několik měsíců neopouští veřejný

Reportér12/2023, „**Říkáte jako metaři? Máte utrum!**“ – příběh Dany Spálenské + infobox **Dějiny na jevišti** o Divadle Paměti národa

Magazín Jedna12/2023 a 1/2024 **Ceny Paměti národa ocenily hrdinky a hrdiny** **Divadlo Paměti národa je tu pro všechny**

Ceny Paměti národa ocenily hrdinky a hrdiny

Již počtrnácté si na Den boje za svobodu a demokracii 17. listopadu převzali v Národním divadle ocenění lidé, kteří ve svých životech prokázali, že čest, svoboda a lidská důstojnost nejsou jen prázdná slova. Ceny Paměti národa uděluje tradičně nezisková organizace Post Bellum těm, kdo vyprávěli svůj život dokumentaristům Paměti národa.

Ocenění si převzala Marie Klangová, která během totálního nasazení překreslovala plány nové ničivé německé zbraně a byla pak kvůli tomu mučena gestapem. Manžel Evy Karvašové, další laureátky, veřejně odsoudil okupaci Československa. Eva i přes tlak Státní bezpečnosti – výhody i pohružky – neuhnula ani o píď a pevně stála za svým manželem, i když to pro ni znamenalo přijít o práci.

Sama k tomu říká: „Věděla jsem, kde je moje místo a že při manželovi musím stát za všech okolností.“ Jan Litomiský si za svou nezištnou pomoc politickým vězňům vysloužil dva roky vězení a dva roky takzvaného ochranného dohledu, častých domovních prohlídek a každodenní šikany. O desítky let později si za totéž převzal Cenu Paměti národa. Rodina Márie Šidové pomáhala během

padesátých let ukrývat katolického kněze při útěku z komunistického vězení. Marie je jednou z letošních oceněných, stejně jako kaplan Vasylyl Vyrozub. Ten se po ruské invazi vydal jako dobrovolník hledat těla ukrajinských pohraničnicků z Hadlího ostrova. Spolu se zbytkem posádky byl zajat Rusy a mučen. ■

Text: Post Bellum

Divadlo Paměti národa je tu pro všechny

Česká školní inspekce vydala zprávu o stavu výuky a znalostí moderních dějin na základních a středních školách v České republice. Více než polovina studujících dosáhla pouze minimální nebo nedostačující úrovně. Jedním z doporučení ČŠI školám je využívat ve větší míře materiály a aktivity externích organizací. Post Bellum / Paměť národa je uvedena na předním místě.

Jednou z možností, kterou nabízí vzdělávání Paměti národa školám, rodičům a veřejnosti, je právě Divadlo Paměti národa, v jehož aktivitách se snoubí umělecké aktivity a novodobá historie.

„Naším specifikem je zpracování historických témat divadelními prostředky, propojování amatérů s profesionály, mezigenerační dialog, mezinárodní spolupráce, ale také genius loci – pracujeme na místech, která odpovídají zpracovávanému tématu,“ říká Tamara Pomorišská, divadelní režisérka a umělecká vedoucí Divadla Paměti národa.

Pro děti a mládež ve věku od dvanácti do osmnácti let jsou smysluplnou mimoškolní aktivitou Divadelní ateliéry Paměti národa. Jedná se o pravidelná setkání, která rozvíjí talent, kritické myšlení a chápání dějin dvacátého století v kontextu současnosti. Účastníci zpracovávají příběh konkrétního pamětníka z určitého období formou divadelního představení.

Divadelní dílny Paměti národa jsou určeny doslova pro všechny věkové kategorie. Interaktivní dílny pro mladé lidi umožňují vyzkoušet si práci s příběhy pamětníků a inscenačně je zpracovat. Kreativní dílny pro seniory využívají jejich vlastní vzpomínky jako zdroj pro tvorbu divadelních etud. A mezigenerační divadelní dílny propojují všechny generace bez rozdílu věku. Účastníci se vzájemně poznávají a tvoří. ■

Více informací na <https://divadlo.pametnaroda.cz/>.

Text: (red)
Foto: Archiv Post Bellum

●●● Post Bellum

Učitelství měsíčník 12/2023

„**Nemuseli nic říkat – bylo to vidět**“ – rozhovor s paní učitelkou Janou Okrouhlou o PNS pro 1. stupeň - krásný rozhovor o možnostech Příběhů našich sousedů pro menší děti

ROZHOVOR

přišel pan starosta s paní místostarostkou i vedení školy. Žáci vystoupili s krátkým programem *Jak si hráli naše babičky a dědové, když byli děti?* Skákali přes gumu, hráli na slepou bábu a přebírali provázek, s tím jim pamětníci pomohli. Nakonec každý pamětník z ruky svého vnuka či vnučky obdržel květinu. Pak následovalo prohlížení lapbooků a povídání při kávě ve velice příjemné atmosféře.

? Co zpětně považujete za největší přínos projektu?

Projekt Vyprávěj příběh je skvělý hned v několika oblastech. Děti tráví čas se svými rodiči a pamětníky, povídají si spolu, zjišťují informace a kladou otázky, které by je třeba ani v tomto věku nenapadly. Poznávají svou rodinu, své kořeny v určitém historickém období. Učí se informace zpracovávat, třídit je, ale také formulovat myšlenky, vyjadřovat se, navzájem spolupracovat, pomáhat si, respektovat se, prezentovat

samy sebe. To vše je důležité pro jejich demokratické smýšlení a další rozvoj.

? Je něco, na co byste upozornila jiné učitele, kteří by se chtěli do projektu zapojit?

Určitě se setkáte s rodiči, kteří vám řeknou, že si nepřejí, aby jejich děti zveřejňovaly informace o rodině. Také se mi to stalo. Pokusila jsem se jim vysvětlit, že žáci budou prezentovat jen to, na čem se s pamětníkem domluví. Někdy mají obavy i žáci, například z toho, že neumějí mluvit před lidmi. Pokud ale zvolíte takovou formu, ve které se nebudou cítit ohrožení, zapojí se.

? Utkvěla vám v paměti nějaká vzpomínka, ke které se ráda vracíte?

Nejhezčí okamžik byl, když žáci předávali květinu svému pamětníkovi. Všem zářily oči a nic nemuseli říkat, bylo to vidět.

Rozhovor vedla MgA. Mgr. Dominika Prokopová, lektorka, metodička a koordinátorka vzdělávacích projektů Post Bellum.

ROZHOVOR

přišel pan starosta s paní místostarostkou i vedení školy. Žáci vystoupili s krátkým programem *Jak si hráli naše babičky a dědové, když byli děti?* Skákali přes gumu, hráli na slepou bábu a přebírali provázek, s tím jim pamětníci pomohli. Nakonec každý pamětník z ruky svého vnuka či vnučky obdržel květinu. Pak následovalo prohlížení lapbooků a povídání při kávě ve velice příjemné atmosféře.

? Co zpětně považujete za největší přínos projektu?

samy sebe. To vše je důležité pro jejich demokratické smýšlení a další rozvoj.

? Je něco, na co byste upozornila jiné učitele, kteří by se chtěli do projektu zapojit?

Určitě se setkáte s rodiči, kteří vám řeknou, že si nepřejí, aby jejich děti zveřejňovaly informace o rodině. Také se mi to stalo. Pokusila jsem se jim vysvětlit, že žáci budou prezentovat jen to, na čem se s pamětníkem domluví. Někdy mají obavy i žáci, na

Řízení školy

12/2023

„**Výstava Ukradené děti putuje po základních a středních školách**“ - Uprooted - článek Evy Mikuláškové o naší beznadějně rozebrané výstavě